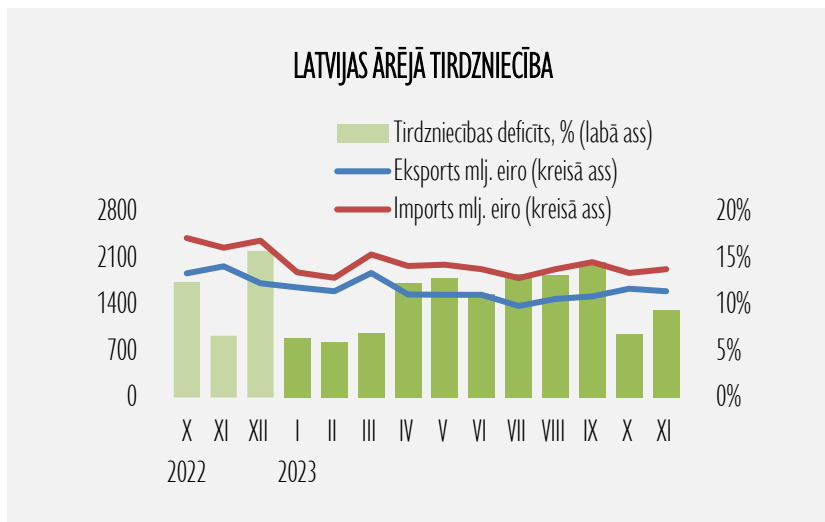

Par Latvijas ārējo tirdzniecību 2023.gada novembrī

Novembrī gada griezumā samazinājās gan preču eksports, gan imports

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2023.gada novembrī gada griezumā preču eksporta vērtība faktiskajās cenās samazinājās par 18,9%. Preču importa vērtība šogad novembrī griezumā bija par 14,3% mazāka kā pirms gada. Tirdzniecības deficīts novembrī sastādīja 9,4%. Eksporta vērtības samazinājums gada griezumā daļēji ir saistāms ar eksporta cenu samazinājumu, kā arī bāzes efektu. Pēdējo četru mēnešu attīstības tendences rāda, ka eksporta krituma tempi samazinās.

Novembrī gada griezumā, jau devīto mēnesi pēc kārtas, turpināja ievērojami samazināties minerālo produktu eksporta vērtība. Šis samazinājums būtiski ietekmēja kopējo eksporta vērtības kritumu. Ievērojami saruka arī graudaugu kultūru un koksnes un tās izstrādājumu eksporta vērtība, mērenāk – dzelzs un tērauda, pārējo ķīmisko produktu, elektroierīču un iekārtu, kā arī eļļas augu sēkļu eksports. Savukārt pieauga lidaparātu un to daļu, labības, miltu un piena izstrādājumu un dārzeņu eksporta vērtība.

Novembrī gada griezumā par 21,2% samazinājās eksports uz **ES valstīm**. Eksporta vērtība straujāk samazinājās uz Somiju (minerālie produkti), Spāniju (graudaugi), Igauniju (minerālie produkti, koksne), Nīderlandi (eļļas augu sēklas, jaukti ķīmiskie produkti) un Lietuvu (minerālie produkti). Savukārt eksports pieauga uz Īriju (koksne) un Franciju (lidaparāti, to daļas un mehānismi un ierīces).

Novembrī samazinājās arī eksports uz **NVS valstīm** – par 20,1%. Saruka eksports uz Krieviju (elektroierīces un iekārtas, dzērieni, mehānismi un ierīces). Gandrīz pusi no visa eksporta uz Krieviju sastāda dzērienu eksports. Tāpat tiek eksportēti farmācijas produkti, apģērbi un piederumi, parfimērijas un kosmētikas līdzekļi, kā arī citas sankciju sarakstā neiekļautas preces. Savukārt eksports pieauga uz Uzbekistānu (farmācijas produkti).

Eksports novembrī samazinājās arī uz **pārējām valstīm** – par 11%. Šajā valstu grupā straujāk eksporta vērtība samazinājās uz Saūda Arābiju (graudaugi) un Turciju (dzelzs un tērauds). Savukārt eksporta vērtība pieauga uz Nigēriju (graudaugi), Ēģipti (dārzeņi), Kanādu (eļļas augu sēklas), Maroku un Madagaskaru (uz abām – graudaugi) un Ukrainu (lidaparāti, to daļas).

Novembrī gada griezumā, līdzīgi kā eksportā, importa vērtības kritumu galvenokārt noteica minerālo produktu importa vērtības samazinājums. Tā saruka jau desmito mēnesi pēc kārtas. Samazinājās arī mēslojumu un koksnes un tās izstrādājumu imports. Savukārt pieauga lidaparātu, to daļu un sauszemes transportlīdzekļu importa vērtība.

Kopumā 2023.gada vienpadsmit mēnešos preču eksports faktiskajās cenās bija par 11,4% mazāks nekā 2022.gada janvārī–novembrī, bet preču imports šajā laikā samazinājās par 11,7 procentiem.

Eksporta izaugsme 2023. gada decembrī visdrīzāk saglabāsies vāja. Paredzams, ka pozitīva eksporta izaugsme atgriezīsies 2024. gada pirmajos mēnešos. Joprojām to turpinās ietekmēt ierobežots ārējais pieprasījums un ģeopolitiskā nenoteiktība. Šajā situācijā ir būtiski turpināt meklēt jaunas piegāžu iespējas un preču noieta tirgus.